

Patriotul

ORGAN DE LUTĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24
Telefon: Redacția și admin. 16-80.
Tipografia 20-71.

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e i 1000+100
Pentru membrii Sindicatelor 900+100
Autorizație, Institutul 30.000 Lei pe an

Unitatea tineretului manifestată la primul congres județean al Tineretului Progresist

— Prin unire, iubire, muncă și cultură tineretul contribuie cu tot elanul la clădirea României democratice și progresiste — Tineri, muncitori, țărani și intelectuali iau parte cot la cot în bătălia de reconstrucție a țării —

Duminică, crașul nostru a îmbrăcat mantie de sărbătoare pentru a urma Ziua Tineretului.
Pretutindeni un puternic entuziasm animat sufletele tinerilor, dări se regăseau în valuri din toate colțurile țării, cu fețele senine și luminate de bucuria zilei, venind să participe la primul congres liber al acestora ca sunt temelie viitorului acestei țări Tineretului Progresist.
Unii în gând, luptă și muncă, tinerii intelectuali alături de muncitori și țărani, pornesc cot la cot la marea luptă de reconstrucție a țării. Ei vor merge pe tinerii pioneri, cum fețele lor strălucesc, iradiază de fericire. Sunt aici dar au un suflet curat și mare.

Toți aleargă spre Pateonul reprezentativ al spiritualității care este Palatul Cultural.

Sala a fost transformată într-o capelă — împodobită cu drapelul românesc și aliate, cu portretele marilor conducători, lozinci, exprimând toată puterea sufletească, spiritul de imaginație și o adevărată maturitate artistică.

La această grandioasă manifestare a participat și armata, aceia care prin jertfele sale ne-a redat pacea și liniștea.

Muzica intonează Imnul Român și Sovietic, mulțimea aclamă entuziasmată pe Rege, generalissimo Stalin, și guvernul dr. Petre Groza.

Din partea Armatei, Serg. Bosacu, UFAR-ului, dna Popovici, Uniunii Populare Maghiare dl. Hegyvári, Uniunii Patriotilor dl. Inspector Dabu, Frontului Plugarilor Vasica, Aparatul Patriotic dl. Holcan Cracliu.

BILANTUL INFAPTUIRILOR

După aceasta urmează rapoartele secțiilor Tineretului Progresist:

Din partea Secției Muncitorești a vorbit dl. Virig Sorin, care prin însușițele cuvinte arată contribuția tinerilor muncitori la opera de democratizare a țării și la instaurarea guvernului de largă concentrare democratică dr. Petre Groza.

— Noi, muncitorii — spune d.ș.a — muncim cu hotărâre și căutăm o muncă mai organizată și mai chibzuită, luând ore suplimentare, dăruindu-ne și gonind pe sabotori.

Tinerii muncitori, alături de muncitorii vârstnici au recoltat izbăniți minunate în mărirea producției.

Toate acestea puse în slujba de refacere a țării.

Tineretul plugăresc progresist și-a spus și el cuvântul prin dl. Roșca Simion, care printre altele spune:

— Tineretul progresist plugăresc salută cu bucurie această adunare a tineretului în cadrul congresului județean. Eliberat de sub asuprirea dușmanului fascist și a moșterilor reacționari, tinerii țărani înțeleg că pentru a destruce și ultimele rămășițe ale reacțiunii ei trebuie să se organizeze alături de tinerii luptători și elevi într-o singură organizație a tineretului român: „Tineretul Progresist”.

La acest congres tinerii plugari își dau angajamentul că vor ști să lupte pentru încadrarea tuturor tinerilor în această organizație. De asemenea se angajează în fața tinerilor muncitori cari ridică producția industrială, că muncitorii ogoarelor vor însămănța în acest an și ultima palmă de pământ pentru a mări astfel producția agricolă.

— Trăiască Tineretul plugăresc progresist din România!

În numele secției de elevi vorbește dl. Redeg Alexandru care după ce aduce salutul călduros congresului, spune printre altele:

— Noi, tineretul studios vrem ca din desbinare să facem unire; din ură iubire, din întineric să ducem flacăra culturii, far din rîndie scumpel noastre Patrii să căldim România fericită de mame.

Salutul din partea secției pioneri este adus de către elevul Hălășan, care prin cuvinte alese și pline de entuziasm arată munca desfășurată de acești tineri în cadrul organizației Tineretului Progresist.

— Să fim conduși mereu de lozinci pionerilor: „În slujba poporului înainte”.

În limba maghiară a vorbit dl. prof. Szántó care a arătat rostul acestei întruniri și programul de viitor al tineretului.

S'a dat citire telegramelor care a fost adresată Comitetului Central al Tineretului Progresist din România cu ocazia primului congres liber, asigurându-l că va lupta pentru întărirea unității tineretului și pentru îndeplinirea programului viitor.

La sfârșitul congresului delegații cu drept de vot s'au retras în sala clubului, unde cu unanimitate de voturi a fost ales următorul comitet județean al tineretului progresist din Arad:

Președinte de onoare dl. primar Pălmcaș Ioan, președinte: dl. prof. Ilie Ardelean, membrii în comitet: d-nii Nistor Gheorghe, Nășăudean, Baciu Stefan, Redeg Alexandru, Bochiș Ioan, Ignat, Hălășan Georgeta, Selegean Sultana, Nicu Marțian, Fera Ioan, Drăgan Mihai, Földes Emeric, David Ioan, Ghiță Wolf, Eva Marton, Cimbra, Roșca Simion, Szekesi Nicolae, Szabo Elisabeta, Ispas Alexandru, Păncoșan Vetica, Gurzău, Mocuța Petru, Pliși Gheorghe, Virig Sorin, Murtonosi Alexandru, Hențiu, Hegedus Francisc, Man Teodor, Alghel Emilia, Nădășban Lucretia, membrii de onoare: maior Orănișchi, d.ș.a prof. Aricescu, prof. Manole, dir. Suciu Vasile, dir. Făiceanu, prof. Grapini, prof. Pop, prof. Savulescu, prof. Irimescu, prof. Paun, prof. Szántó, prof. Roșman, Moldovan și Băidan directorii câminelor de ucenic, din localitate.

După masa la carele 17 în sala festivă a Palatului Cultural a avut loc o reușită seară artistică culturală dată de către Tineretul Progresist din Arad.

Populația Aradului a trăit adevărate clipe de recreație sufletească.

Tineretul, cheazăia viitorului

Primul a luat cuvântul dl. profesor Ilie Ardelean, președintele organizației județene a Tineretului Progresist în Arad, care după ce salută pe reprezentanții autorităților, organizațiilor politice, armatei și organizațiilor T. P. în județ, face un amplu expoziu despre tineret și organizația „Tineretul progresist”, spunând printre altele:

— Tineretul Progresist nu este o organizație politică, el nu este trena și nici remorca vreunui partid politic, ci este o linie bine definită, acela a democrației reale. Politica lui este:

— Drepturi pentru tineretul de orice categorie, posibilități de dezvoltare culturală pentru întreg tineretul, înfrățire, înțelegere cu tineretul de peste hotare, stăpînire a urei și sovietismului. Iubirea de Patrie și cultivarea unui naționalism constructiv. El vrea să renunțe la practicile govine din trecut, dări au fost otrava vieții sociale. Tineretul Progresist îmbrățișează l. deia păcii și a celei mai desăvârșite bunăînțelegeri între neamuri.

Deaceia invită tineretul naționalist concubitoare să vină sub scutul drapelului său, ca să lupte pentru același ideal cu entuziasm, hotărâre și sinceritate. Scopul este asigurarea unei păci durabile, promovarea producției și înfrățirea.

Mijloacele luptei sunt: reacțiunea, înțelepciunea și biblica iubire a deapropolui.

— Tineretul este cheazăia viitorului, deaceia el vrea fericirea tuturor celor junii și utili societății. La temelie tineretului se așază azi principi de viață nouă.

Ca încheiere președintele organizației a numele tineretului face un călduros apel către cei tineri și către cei, cari l iubesc să-și însușească idealurile și telurile luptând alături de el pentru triumful democrației progresiste. Să trăiască unitatea tineretului din România!

PARA ȘTIINȚA, MUNCA SI UNITATE NU EXISTA VIATA PROGRESISTA

Dl. primar al Municipiului Arad, Ion Pălmcaș aduce un călduros salut congresiștilor, arătând în cuvinte însușite

simonante înalta misiune a tineretului în noua structură a lumii.

— Tineretul — spune d.ș.a — înseamnă solidaritate, creație, spontanitate, unitate, luptă și muncă, atribuie ce constituiesc factorul de progres al omenirii.

Congresul Tinerilor Progresiști să fie un bun început pentru ca toate inimile la un fel să bată. Aceasta este posibil numai printr-o educație unitară patriotică alimentată de un patriotism sângeros și constructiv. Fără știința, muncă și unitate nu există viață progresistă, iar pentru lupta noastră să reușească — accentuează dl. primar — trebuie să strângem rândurile Tineretului Progresist. Această unică organizație să vă fie templul năzuințelor voastre de mai bine.

Intronași disciplina cărții și a muncii și victoria viitorului va fi a voastră. Trăiască Tineretul Progresist din România!

ADUC SALUTUL...

Au luat apoi cuvântul reprezentanții armatei și ai organizațiilor politice, aducând salutul lor plin de bucurie primului congres liber al Tineretului Progresist urând spor la muncă pentru reconstrucția țării.

O importantă întrevvedere între d-ii Byrnes și Molotov

— S'au început discuțiile cu privire la tratatul de pace cu Italia —

LONDRA. Consiliul de eri și miniștrilor de externe aliați a început discuțiile în ceea ce privește aranjamentul frontierei între Jugoslavia și Italia. Delegații celor două țări vor prezenta punctele lor de vedere în această problemă.

După cum s'a comunicat din Londra, delegația jugoslavă a sosit în capitala Marii Britanii și în fruntea lor stă vice președintele consiliului de miniștri, dl. Karđel. Delegația italiană este în drum spre Londra și după în-

formațiile primite, ministrul de externe Gaspersi conduce delegația. În această problemă vor fi consultate mai multe state, care deasemenea trebuia să-și dea părerile lor.

În cursul zilei de ieri, dl. Byrnes, secretarul de stat american și dl. Molotov, comisarul poporului pentru afacerile externe al Uniunii Sovietice au avut o întrevvedere și consultații la ambasada sovietică din Londra. Cu această ocazie au fost discutate mai multe probleme în legătură cu conferința miniștrilor de externe.

Dl. și dna Attlee, au invitat pe miniștrii de externe ale celor cinci puteri la un dîneu unde deasemenea au avut loc convorbiri importante.

La ședințele de ieri a fost prezent și ministrul de externe al Bulgariei, care a susținut că Bulgaria ar trebui să fie invitată la această conferință. Deasemenea în cursul zilei de ieri guvernul elen a trimis o notă de protest la Londra pentru faptul că n'a fost invitată la desbaterile care privesc problemele frontierelor dintre Italia și Jugoslavia.

Funcționarii Judecătorești avansați

În Monitorul Oficial No. 106 din 11 Septembrie a apărut un decret al Ministerului de Justiție prin care se acordă diferite grade funcționarilor judecătorești. Cu satisfacție înregistrăm faptul că și la Tribunalul Arad, au fost avansați următorii: dl. Nicolae Golea grefier, cabinetul II. Instrucție, de la grefieri cu două grade, a fost avansat grefierii cu III gradul. Dl. Constantin Gheorghe grefier cabinetul I. Instrucție a primit gradul I-a, iar dna Magda Posderle funcționară de Tribunal cu una gradul a primit gradul a II-a.

Casa de modele „ARCO” lângă Palatul Telemacilor
prezintă ultimele noutăți în pardesiuri, tailleuri și rochii de dame. — Telefon: 16-01

Știri sindicale

SINDICATUL SANITAR COMUNICĂ: 1. Domnii medici cari prescriu insulină adusă de Sindicat sunt direct responsabili ca acest medicament să fie distribuit numai pentru persoane fără mijloace materiale. 2. Conform hotărârii Comitetului, rugăm pe membrii noștri ca să sprijine acțiunea de ajutorare a muncitorilor din Valea Jiului cu o sumă dată benevol, care sumă rugăm să fie depusă la sediul Sindicatului în termen de 3 zile.

S'a deschis blănăria **SZMUCK Alexandru**
Strada Brătianu 2-4. 2533
Toate lucrurile se fac după modele noi din străinătate. — Funcționarii de ștat și membrii sindicatelor au 10 la sută reducere.

Comunicat

Se anulează toate scutițiile de rechiziții, iar operațiunile și toate bonurile de încadrare care nu au viză Comendurii Pieții pentru ofițeri, subofițeri și trupă nu vor fi luate în considerare.

Cu începere dela data publicării acestui comunicat, toți locuitorii orașului cari posedă bonuri de rechiziție date de Chestura Poliției pentru militari, se vor prezenta la Comendura Pieții până la data de 25 Septembrie, aducând cu ei și bonurile de rechiziție pentru anulare.

Rămân în vigoare numai bonurile eliberate dela data de 8 Septembrie a. c. însă numai cu viză Comendurii. Cei cari nu se vor prezenta în acest timp, vor fi deferiți justiției.

Comandantul Pieții Arad maior I. NEDAN

Pierzându-se din biroul nostru stampila rotundă cu următoarea inscripție: Administrația Financiară Arad, Biroul de Control al fabricii de acid-tartric „René”
O declarăm nulă și nevalabilă în mâna oricui s'ar găsi. 2697

„René”
Întreprindere de produse chimice, vopsele și aromate

Cinema ARD Telef. 24-45. — Repr. zilnic la 3, 5, 7, dela 9 în orădină. Duminică la 11 matineu.
AZI
Senzationalul film de premieră 304
Procesul DREYFUSS
De Emil Zola — cu Paul Muni

Urania Telef. 12-32. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Duminică și sârb. la 11.30 matineu
Azi, filmul unguuresc după romanul lui ZILAHY 809
ANABA
cu Karady și Javor
Casa deschisă dela orele 10 a. m.

SPORT

Fidel cultivării sportului de masă

C. F. R.-ul primul în clasamentul Zilei Sporturilor

Duminecă înainte de masă la orele 11 în cadrul Zilei Sporturilor a avut loc distribuirea medalilor, concurenților, câștigători la concursurile atletice dela 23 August și 15 Septembrie.

Dl. primar Pălincăș a ținut un discurs prin care aduce îmbărbătarea sportivilor de a și da toată atenția ca sportul arădan să ajungă la un nivel cât mai ridicat, de a se dezvolta un sport al maselor în toate ramurile.

După acest discurs dl. primar împărțește medalile câștigătorilor, felicitându-i și indemnându-i pe toți ca la o a doua aniversare a Zilei Sporturilor să ajungă la rezultate și mai bune.

În urma acestor concursuri, clasamentul general este următorul: 1. CFR 66 puncte, 2. ITA 42 puncte, 3. Unirea 16 puncte, 4. Sparta 6 puncte, 5. FZ Tricolor 5 puncte.

Cei mai buni concurenți care au intrat cele mai multe puncte sunt următorii: 1. Onete (CFR) 15 puncte, 2. Sașu (CFR) 13 puncte, 3. Lazăr (CFR) 10 puncte.

La terminarea distribuirii medalilor și după stabilirea clasamentului, a urmat defilarea concurenților în frunte cu dl. secretar general Voito-vici, fiind îndelung aplaudați de către public.

După un joc adevărat sportiv I. T. A. învinge C. F. R.-ul cu 4:0 (1:0)

În fața unui public numeros de aproximativ 5000 de spectatori a avut loc Duminecă la orele 15 pe arena Gloria matchul de fotbal dintre ITA și CFR.

ITA: Mărkó — Kovacs, Vass — Tudose, Mészáros, Sardi — Broșovszi, Smilovici, Mercea, Pop, Palfi.

CFR: Slăvel — Ardelean, Bungău, — Păcurar, Zdrovski, Pop Eugen — Cucula, Tica, T. Svin, Henegar, Tomescu.

Jocul s'a început de către ITA care își începe acțiunile sale ofensive la poarta CFR-ului. Apărarea CFR-ului a avut de luptat din greu, pentru că înaintarea ITA ei presează intens. Reușesc să marcheze în minutul 22 prin Mercea cu capul, la o lovitură de colț. Până la sfârșitul reprizei jocul nu poate schimba situația nici de o parte, nici de alta, în special de partea ITA-ei, care a prins erii o zi mare.

Repriza a doua ITA prestează un sistem de joc cu mult superior CFR-ului, dovada este că ITA mai marchează de trei ori prin Pop, Broșovszi și Sardi din 11 m. Pe la mijlocul reprizei a doua, la o întâlnire Pop—Ardelean, Pop este faultat, nemaiputând juca, iar

Ardelean este eliminat de pe teren.

În urma acestui match ITA a câștigat o victorie binemeritată, fiind net superioară CFR-ului, plasându-se în finală, având șanse serioase de a câștiga titlul de campion al Aradului, Arbitrajul d-lui Barbu IL excelent.

LA BUCUREȘTI

Steaua Roșie (Belgrad)—București 5:2 (4:1)

La ANEF în fața a 35.000 spectatori s'a disputat matchul de fotbal între Steaua Roșie din Belgrad și selecționata București. Victoria a revenit oaspeților, cu rezultatul de 5:2 (4:1). Goaurile au fost marcate dela învingători de către Mitici, Horvatovici, Tomacici și Jerminovici (2), respectiv Marian și fundașul stâng sârb în propria poartă.

— **REZULTATELE CAMPIONATULUI MAGHIAR.** Törökvs—MTK 3:3 (3:1). Kispest—St. Lőrinc AC 4:2 (3:0). Újpest—Elektromos 3:0 (2:0). Dozsa-Madisz—Ferencváros 3:2 (0:0).

Importante hotărâri aduse de conducerea grupării sportive C. F. R.

Comitetul sportiv al Sindicatului Salariaților CFR, — luând în discuție slaba comportare a echipei CFR în matchul cu ITA disputat în ziua de 16. IX. a. c., după lungi discuțiuni și pentru a elimina din sport elementele dăunătoare, hotărăște:

a) **CANDREA IOAN**, extrema stângă a echipei, se suspendă pe timp de un an, pentru neprezentarea la matchul cu ITA.

b) **TASIN GAVRILA**, centru înaintaș a echipei, se suspendă pe timp de un an, pentru faptul că în noaptea de 15 spre 16. IX. a. c. în ajunul matchului cu ITA, a dus o viață nesportivă, petrecând toată noaptea.

c) **ARDELEAN PETRU**, fundaș dreapta a echipei, se suspendă pe timp de 6 luni pentru atitudine nesportivă și viață nesportivă.

d) **BERINDEA ANDREI**, centru înaintaș al echipei, se suspendă pe timp de un an, pentru faptul că a pretins dela grupare un costum de haine, lucru ce i-a fost refuzat, din care cauză acest jucător a refuzat să se prezinte la antrenament și la joc.

Suspendările decurg dela data de 17 Septembrie a. c.

Toate grupările sunt avizate a nu utiliza acești jucători la nici un fel de joc sub nici o formă și a nu le permite a face antrenament.

Pentru a nu depăși linia Sindicatului implicat concepțiile noul ale Sportului Popular, gruparea CFR nu va face noul achiziții ci va introduce în echipă elemente tinere din cadrul echipei de juniori.

Citiți și răspândiți ziarul „PATRIOTUL”

CURSA de AUTO regulată între Timșoara-București și retur
Eftin, rapid, confortabil, punctual, pleacă dimineața, sește seară. Informațiuni la: „RECLAMA” Agenția de Publicitate. Str. Eminescu 4. Tel. 17-11 Str. Mălianu 6. Tel. 13-20. 817

Cinema Savoy Telef. 23-22. Repr. la orele 3, 5, 7 și 9. Duminică matineu la ora 11.
Azi, filmul senzational 808
Auschwitz, Maidanec
1 Mai la Moscova
Rezervați biletele la timp. — Casa deschisă în fiecare zi dela orele 10.

Corso Telefon 23-04. Repr. la 3, 5, 7 și 9. — Duminică 11, 3, 5, 7 și dela orele 9 fix.
Azi, film unguuresc, comedie muzicală
Vreau să mai iubesc
cu Alice Terry s. Andor Ajtai, Mihaly Ernest. — Jurnal românesc. 805

Royal Telef. 19-33. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Dum. și sârbători la 11.30 3, 5, 7 și 9 fix.
Azi, mare film de aventuri 807
VIDOCQ
O creație gigantică a producției de filme franceze

TEATRU

„ZAZA”

Teatrul „Colorado” din București prezenta Miercuri la orele 7 seara media „Zaza” de Mircea Stefănescu frunte cu Vasiliu Birlic și Elvira deanu. Director de scenă: Ion Tatu

Cercetările Parchetului în cazul Orădan-Dehelean

Cabinetul II. Instrucție cercetă actualmente cazul locuitorilor din 1 sig Deheleanu Vasile și Orădan Nicolae. Numiți în urmă unele încercări la bătaie, provocându-și ziuni reciproce. Astfel Orădan Nicolae a fost înjunghiat cu cuțitul de Deheleanu Vasile, iar acesta din urmă a suferit și el leziuni grave din partea victimei, Deheleanu Vasile a fost pus la Penitenciar, iar victima a transportată la spital. Cercetările pentru stabilirea vinovatului sunt în curs.

Mica publicitate

ACORDAREA și repararea pianelor primesc. Adresa la librăria „Unirea”

AVIZ. Depozitul „Stejarul” din Catedrala Nr. 12, anunță Onorabil, că se poate aproviziona cu material de foarte bună calitate și la convenabil. Putem livra orice cantitate la domiciliu.

VIZITATI AGENTURA pentru mărirea cirea imobilelor din Bulevardul Regele Ferdinand 35.

AGENTIA HATSCHER, bul. Carol I, telefon 1695. (Sumele în milioane) 42: centru, colț, grăvălii, 5 apartamente moderne. 22: 300 scapjeni, 14 apartamente, central, 15: 12 jughere primissima, 4: Ghioroc, 4 jughere

VAND un butoiu 80 hectolitri, în stare foarte bună. Adresa al ziar.

S'A PIERDUT capra albă. Găsită aducă: Str. Oltuz 178, Mladin.

VIE PODGORIANA caut spre cumpărare. Goldiș 18 I. 3. Telefon 1179.

CUMPAR butoșie sau rezervoare petrol dela 200 litri în sus. Adresa al ziar.

PIERDUT buletin, carnet CFR și Proces-Verbal pe numele invalid Urs Augustin. Le declar nule.

UN PLAN cumpăr urgent. Emine 29. croitoria.

SCOALA PARTICULARA caută în cătoare de copii mici. Adresa al ziar.

CAUT locuință spre imediată închiriere 2—3 camere, baie, bucatărie. Adresa: Str. Caragiale 22.

PRIMESC elevii în gazdă. Adresa al ziar.

PIERDUT carnet CFR No. 04354 numele Maria Volkenstein. Rog dați la ziar, contrariu declar nul.

CAUT femele la toate, serioasă, 2 persoane cu spglat. Magazinul „Angora” viz. a-viz cu Primăria.

PIERDUT carte de meșter pe numele Csoké Ilie. Predătorul primește 10 lei reconpenșă în Strada Brătianu.

PIERDUT 1 carnet dela Solidaritate Valoare: 5000 lei pe numele Kovacs Ilie, Segă. Găsitorul predea contra compensă: Str. Obederaru 22.

CAMERA, vestibul, baie (acces) mic apartament nemobilat — eventuale pensuni — caut pentru persoană gurgă. Intermediari admisi. Adresa: Inginer Stefănescu, depoul locomotiv CFR. sau Ghiba Birta 16.

Cauciucuri pt. biciclete Banloc Goodrich la VERES
Biv. Reg. Ferd. 9. Tel. 22-

Forum Telef. 20-10. Repr. la 3, 5, 7 și 9 — Dum. și sârbători la orele 11.30 fix, matineu
Azi ultima zi 80
Trăim numai odată
cu Silvia Sidney, — Henry Fonda

Pe marginea unui film

Un document al bestialității hitleriste

(Maidanek—Auschwitz)

Nu știm dacă vreodată se va putea scrie în întregime istoria orihului războiului deslășuit de fascismul italian, de nazismul german și de toate celelalte doctrine înrudite și străns unite de cea mai neagră epocă din istoria lumii, fiindcă mereu se descoperă dovezi ale cruzimii, ale ororilor, fără număr și care ar fi putut fi fără sfârșit dacă forțele libertății nu ar fi pus capăt cruzimii.

Europa întreagă, cu trecutul ei de civilizație și cultură cu veleitățile ei, se află în prag de catastrofă; ideea de prostituare spirituală, concepții de glorificare a spiritului de distrugere, viziuni sângeroase de a îneca totul într'un amurg de coșmar diabolic, își făceau drum cu pumnii; cu pistoalele, cu gazele, cu otrăvurile, cu exterminările în masă.

Golit de orice conținut moral, continentul urma să fie stăpani de viziunea macabră a transformării omului în cobai, în teren de experimentare a toxicelor. Aceasta o pregătirea „supra-omului” miltcheian ascuns în ființe cu chipuri de fiare ca Himmler, Frank, Goering și atâția alții „experti” ai morții în chin groaznic. Cuvintele sunt într'adevăr sărace în conținut; imaginea crudă este poate mai grăitoare, dar dacă la acestea adăugi conștiința care a fost ultragiată, violată, călcată și pulverizată de cavalerii crimelor sadice și „medicale”, abia atunci îți dai seama în ce noapte dominată de șobolani, gândaci odioși și viermi ai putrefacției a trăit lumea.

Oamenii din sânge și carne, oameni cu suflet, oameni ai tuturor națiunilor: ruși, francezi, olandezi, belgieni, greci, români, iugoslavi, polonezi, evrei, au trăit și au murit între țăruri, sub fulgerul curentului electric sau a gazului „Ciclon”, sau pur și simplu aruncați de vii în cuptoare încinse.

Pe de altă parte, tot ceea ce medicina descoperise pentru vindecarea suferințelor, era întrebuințat acolo, în lagărele de exterminare, pentru uciderea oamenilor, nu pentru vindecarea lor. Se prostituă astfel ideea de caritate, de umanitate, de progres, valorile spiritului, tot ceea ce reprezintă în lume refugiu suprem al celor discorajați. Nu i s'a lăsat acolo omului nici o speranță, nici măcar a ceea ce a morții, a odihnei eterne, fiindcă până și dincolo de mormânt biata existență care a avut nenorocul să apară pe lume, era martirizată și transformată în simplu îngrasământ care să servească hranei călăilor. Erau același din lagăre, oameni cari trebuiau să blesteme însăși generosul puls al naturii, ritmul universal al vieții. Erau oameni cari blestemasu viața, ca și moartea. Cele mai intime experiențe ale omului, ca și valorile supreme ale lui, au fost stălcite, călcate în picioare, batjocorite, umilite, calcinate.

De acolo, din acele imense terenuri ale groazei și morții, din acele uzini ale urei, unde până și maternitatea a fost prilej de hulă, se răspândeau pe continent, ca o ciumă, teoriile spațiului vital, teoriile „Übermenschului”. De acolo se întindea groaza mai înfrământătoare decât orice cataclism al naturii.

Și lumea nu va trebui să uite această catastrofă pregătită de hitleriști și înlăturată de Armata Roșie în iureșul ei năvalnic de eliberare a lumii. Spiritul trebuie reabilitat și lupta începută trebuie continuată.

Vineri încep cursurile profesionale organizate de Comisia Locală

Din inițiativa Comisiei Locale Culturale, în orașul nostru s'a înființat o școală de pregătire profesională cu scopul de a preda cursuri muncitorilor din fabrici și întreprinderi cari doresc să și completeze cunoștințele tehnice. Necesitatea unei astfel de școli o dovedește numărul mare de muncitori cari s'au înscris pentru a urma aceste cursuri.

Astăzi va avea loc prima ședință în

localul Sindicatului Funcționarilor Particulari, unde se va face categorisirea muncitorilor după pregătirea școlară pe care o are fiecare.

Începând de Vineri, 21 Septembrie cursurile se vor ține la Liceul Industrial Aurel Vlaicu în cadrul cărora muncitorii vor primi lecții de geometrie, matematică și desen industrial dela profesorii Liceului Industrial cari au înțeles să dea tot con-

cursul muncitorilor dornici de a-și îmbogăți cunoștințele.

Acese cursuri vor avea loc de două ori pe săptămână, iar durata lor va fi de trei luni.

Absolvenții acestor cursuri de pregătire profesională inițiate de Comisia Locală Culturală din Arad, vor primi o diplomă echivalentă cu aceia de absolvire a patru clase de Liceu Industrial.

Și angajații comerciali lucrează șase ore în plus pentru a ajuta minerii din Valea Jiului

— Insuflăte adunări în județ —

Nobila acțiune de ajutorare a muncitorilor minerii din Valea Jiului a început cu însuflăte. Cincizeci de echipe formate din membrii și membrele organizațiilor politice din Arad, au pornit eri prin centrul orașului, prin cartierele mărginașe precum și prin comunele fruntașe ale județului Arad, pentru a colecta bani, alimente și îmbrăcăminte, pentru bravii muncitori cari își petrec viața în adâncuri de mine.

Înaintea începerii reprezentațiilor cinematografice și teatrale oratori,

reprezentanți ai Comisiei Locale și ai organizațiilor democratice, au arătat starea de lipsuri și neajunsuri a minerilor din Valea Jiului și totodată au scos în evidență datorita noastră de oameni și de cetățeni ai aceleși țări de a-i ajuta. În comunele fruntașe din județ au avut loc în cursul zilei de Duminecă, întruniri populare în cadrul cărora s'a accentuat același lucru.

Sindicatul Funcționarilor Particulari în urma unei ședințe a comitetului de conducere, a înștiințat Comisia Locală a Sindicatelor Unite că au ho-

tărât ca în cursul acestei săptămâni, prăvăliile de orice categorie să fie închise cu o oră mai târziu. În acest fel atât angajații, cât și patronii vor contribui la opera de ajutorare a muncitorilor minerii cu câștigul de pe 6 ore de lucru.

La ședința secretarilor de sindicat de Duminecă s'a hotărât ca toate sindicatele să dea un ajutor efectiv pentru colectarea banilor, alimentelor și îmbrăcăminte menite să ușureze condițiile de trai ale minerilor din Valea Jiului, numiți eroi ai muncii.

Gruparea Avocaților democrați aduce mulțumiri guvernului pentru rezultatele strălucite

— Avocații democrați își iau obligația de a demasca elementele reacționare —

Eri la orele 11 a. m. a avut loc în sala festivă a Tribunalului o adunare a Grupării Avocaților Democrați sub prezidenția d. lui decan al Baroului din Arad, dr. Ștefan Gregorovicu. La adunare au luat parte și reprezentanții funcționarilor judecătorești într'un număr mare. Dl. decan Gregorovicu, după ce arată în fața asistenței scopul adunării, supune spre aprobare o moțiune adresată guvernului pentru strălucitele succese dela Moscova. Desprindem din ea următoarele:

— Aducem felicitări și mulțumiri primului guvern democrat al țării, de sub prezidenția dlui dr. Petru Groza, pentru strălucitele rezultate obținute la Moscova. Totodată ne exprimăm recunoștința și admirația față de gu-

vernul URSS., de sub conducerea generalisimului I. V. Stalin, pentru sollicitudinea și grija ocrotitoare deosebită țării românești.

— Aducem mulțumiri d. lui Lucrețiu Pătrășcanu, ministrul justiției pentru sollicitudinea acordată la rezolvarea cererilor justițiabililor și avocaților din Arad în scopul înființării unei secții de Curte de Apel cu sediul la Arad.

— Considerăm ca un imperativ primordial și vital, refacerea morală și materială a țării, preconizată în programul actualului guvern de largă concentrare democratică de sub conducerea d. lui dr. Petru Groza. În acest scop,

ne luăm obligațiunea solemnă de a contribui în cercul nostru de activitate cu toată puterea, pentru normalizarea vieții publice, demascând și eliminând elementele reacționare.

Pentru realizarea scopului de mai sus, Gruparea Avocaților Democrați din Arad, va înființa un serviciu de asistență judiciară, pentru justițiabili și cei neîndreptățiți. Față de reacționarii criminali, prefectorii de războiu și toate elementele antidemocratice, avocații Grupării nu înțeleg să pri-

mească apărarea principală în procesul ce li s'a oferit de către aceștia, aceasta însă fără prejudiciul dreptului formal de apărare. Gruparea Avocaților Democrați din Arad înfierează actul de agresiune meschin îndreptat în contra comisariatului Torsan Dumitru de către un element reacționar.

Succesul comicalui B. Salamon

Luni, 17 Septembrie, la orele 8, la Palatul Cultural, cetățenii Aradului au avut fericita ocazie, de a-l vedea și auzi pe marele comic maghiar, B. Salamon. Persoana d-sale e una din cele mai proeminente figuri ale teatrului din Europa Centrală. În arta teatrului, desigur prea puține figuri sunt de talia acestui artist. Comicalui e cel mai dificil gen al teatrului; edagvârșirea lui implică o vocație și o vie spiritualitate. Avându-le în totalitate lor, artistul Salamon a reputat un succes formidabil.

Cetățenii Aradului, prin arta d. lui Salamon, a avut o adevărată recreație, uitând de grija zilei și trăind într'o lume fâurită de artist.

Comicalui B. Salamon va da reprezentații și în zilele de Marți, Miercuri și Joi, începând dela orele 19. Biletele la Palatul Cultural.

„Forum” Telefon 20-10 Repr. la 3, 5, 7 și 9

Măine, o premieră extraordinară Un mare succes între filmele de succes

Machita

cu E. Karady, Petrovich Szvetiszlav

Vizita dlui prefect Voștinar la comisariatul Torsan

Dl. Gheorghe Voștinar, prefectul județului Arad, informat de fapta speculantului Cofache Nicolae, comandantul aeroportului civil din Arad, a vizitat la spital pe dl. comisar Torsan, care în exercițiul funcțiunii, procedând legal, a fost rănit saboteur. Dl. prefect a adus călduroase elogi dlui comisar Torsan, pentru curajul cu care și-a îndeplinit datoria. Totodată dl. prefect Voștinar a intervenit pe lângă d. n. șefa președințe al Tribunalului și prim procuror al Parchetului ca în asemenea cazuri să nu se mai acorde acestor specule de individui nici o circumstanță atenuantă, procedându-se la pedepsirea lor conform legii, fără nici o milă.

Orariul de iarnă al magazinelor

Inspectoratul Muncii comunică următorul orar de iarnă valabil pentru orașul Arad dela data de 17 Septembrie 1945 până la 15 Aprilie 1946.

a) Brutăriile, măcelăriile, mezelăriile, magazinele de zarzavaturi, ouă și păsări, lăptăriile, pescăriile și în general prăvăliile cu alimente vor închide la amiazi între orele 13—15, iar seara la orele 19.

b) Magazinele de coloniale vor deschide dimineața între orele 8—13, iar după amiază dela orele 15—18, Sâmbăta și în ajunul sărbătorilor legale vor închide seara la orele 19.

Magazinele de coloniale dela periferie vor putea deschide dimineața la orele 7, iar seara vor putea închide la orele 19, însă angajații nu vor fi obligați să vină la prăvălii decât în orele normale.

c) Magazinele en-gros de toate categoriile, precum și magazinele de pielărie vor deschide numai dimineața între orele 8—14.

d) Toate celelalte magazine vor deschide dimineața între orele 8—13.

după masă între orele 15—17, iar Sâmbăta și în ajunul sărbătorilor legale până la orele 18.

În zilele de Miercuri după masă aceste magazine vor ține închis.

e) Frizeriile vor deschide între orele 7.30—13, după amiază între orele 15—18, iar Sâmbăta și în ajunul sărbătorilor legale până la orele 19 și la periferie până la orele 20.

f) Saloanele de coafură vor ține deschis între orele 8—16.

Saloanele mixte de coafor și frizer vor respecta orariul frizerilor.

g) Birourile întreprinderilor cari n'au nici o legătură cu manipularea mărfurilor vor lucra dela 8—14.

h) Băncile vor lucra dela orele 8—14.

— LA ȘCOALA DE UCENICI INDUSTRIALI DIN ARAD, examenele de corectură pentru toate clasele, precum și examenele de diferență pentru cei ce posedă 7 clase primare, vor avea loc în ziua de 1 Octombrie a. c. orele 8 a. m.

Meseriașii pielari vor înființa o cooperativă pentru aprovizionarea cu materii prime

Duminecă, 16 Septembrie, la orele 10, localul Sindicatului Meseriașilor Pielari a avut loc adunarea generală a membrilor. Printre altele, membrii au cerut prin Unionea Sindicatelor Meseriașilor Pielari să intervină la cei în drept pentru a obține materiale, sau să se distribuie și la mi-

ca meseriași comenzi speciale cari se fac pentru economate. În unanimitate membrii au hotărât înființarea unei cooperative de aprovizionare cu materii prime și furnituri. Tuturor membrilor li s'a împărțit listele de prețuri, aprobate de serviciul economic al Primăriei.

Serbare culturală la „Astra”

În sala culturală a uzinelor Astra Arad a avut loc în seara zilei de 15 Septembrie a. c. o reușită serbare culturală cu un bogat program, aranjat de tinerii progresiști din uzină.

Serbarea a fost deschisă prin cuvântul d-lui Stoian Iosif, care a arătat necesitatea intensificării mișcării culturale în sâmbul maselor muncitoare. Apoi au urmat piese teatrale, dialoge, monologuri etc.

La reușita serbării au contribuit comitetul de fabrică, în frunte cu dl. Vârșăndan, comitetul cultural al uzinei, precum și următorii tineri și tinere progresiste: Elisabeta Ardelean, Ecaterina Ardelean, Stef T. Dionisie, I. Cucu Alexandru, Mic Teodor, Sârbu V., Szomor Ecaterina, Ofrosina Maria, Balog Ghizela, Baranyi S., precum și dl. Szatmári Geza, care a dovedit și de astădată că este un talent al muzicii și artei cântului. Dl. Csillag a executat dansuri rusești, care au stârnit ropote de aplauze. După program s'a dansat până în zorii.

Reușita serată dansantă a clubului „Gloria”

Sâmbătă seara a avut loc în sala-nele cafenelei Dacia o reușită serată dansantă, la care a luat parte un număr mare și select public, în frunte cu dl. prefect Vostinar Gheorghe și dl. primar Pălineas.

Serata a decurs într-o atmosferă cordială, iar diferitele surprize au dat un caracter jovial seratei. Între altele s'a procedat la alegerea unei Miss Gloria, titlu câștigat de către d-șoara Titl Popovici, care după câștigarea victoriei a fost viu ovacionată de către asistență. Al doilea titlu de Miss a fost conferit d-nei Alma Nemes cu unanimitatea voturilor juriului. Dl. Bozgan, președintele asociației sportive Gloria a procedat la înmănarea premiilor însoțite de felicitările de rigoare.

Delegația română a Confederației Generale a Muncii a plecat la Paris

BUCUREȘTI. Eri la orele 12 a plecat la Paris cu două avioane de transport LARES, delegația română care va lua parte la Congresul Internațional ce se va ține acolo. Delegația Confederației Generale a Muncii este condusă de dl. Gheorghe Apostol, printre delegați se află dl. Szenkovic, dl. Mișă Levin, dl. Brățfalcanu, dl. Zaharia Dumitru, dl. Balica Mihai și alții.

La plecare dl. Gheorghe Apostol a făcut unele declarații, arătând vederea unitară a delegației române, în scopul creerii unei condițiuni mai bune de trai pentru toți aceia cari muncesc în întreaga lume și pentru realizarea unei păci durabile și reale.

Sedința de ieri a miniștrilor de externe, a cerut părerea delegației jugoslave în problema frontierei cu Italia

LONDRA. La sedința de ieri a conferinței miniștrilor de externe, a fost ascultată părerea delegației Jugoslave care era condusă de vicepreședintele consiliului Carcei.

Sedința a fost prezidată de dl. Bevin și celelalte mari puteri erau reprezentate prin miniștrii lor de externe. Delegația jugoslavă a prezentat consiliului miniștrilor de externe, un memoriu, în care se arată justetea cererii jugoslave referitor la alipirea regiunii

Veneția—Giulia la Jugoslavia, arătând caracterul jugoslav al acestor regiuni și importanța pentru acest stat al portului Trieste, care este singurul mare port al Jugoslaviei, în timp ce Italia dispune de multe alte mari porturi în Marea Mediterană.

Memoriul se încheie prin a arăta că rezolvarea acestui probleme în favoarea Jugoslaviei, va contribui în mare măsură la consolidarea păcii mondiale.

Siguranța cercetează cazul fetei stilor Konya și Wittauschek

— S'a stabilit că memoriul trimis lui Killinger era redactat de Konya —

Organele Siguranței cercetează cu asiduitate cazul fetei stilor maghiari Konya și Wittauschek Ervin, recent aduși dela Budapesta. În special, sensul cercetărilor este îndreptat asupra oazului Konya, care după cum se știe, a fost proprietar de bodegă în Arad. Până în prezent mai multe persoane

care au cunoscut activitatea nefastă a lui Konya au depus declarații de învinuire.

În mod absolut cert se afirmă că Konya a fost inițiatorul și redactorul memoriului trimis lui Killinger, pentru alipirea Ardealului de Sud la Ungaria și introducerea legilor rasiale nemțești în țara noastră. Tot el a fost acela care a cules semnăturile dela sateliții ștalașmului în acest sens. Afară de aceasta mai mulți martori oculari au declarat că cu ocazia retragerii trupelor horthyste din Arad, Konya a tras cu arma împotriva trupelor eliberatoare. Nu mai puțin dovedit este faptul că avea legături strânse cu Gestapo german, în virtutea cărora a obținut chiar o mașină dela aceștia pentru a putea fugi din Arad cât mai repede din fața trupelor eliberatoare. Paralel cu cazul lui Konya organele Siguranței depun viguroase eforturi pentru stabilirea făcăleștilor comise de Wittauschek în Arad și Oradea Mare. Pentru facilitarea cercetărilor toate persoanele din Arad care cunosc câte ceva din activitatea lui Konya și Wittauschek, sunt rugate a se prezenta la Siguranță, camera 11, pentru a da relații.

Cel mai mare vas de linie japonez va fi distrus cu o bombă atomică

WASHINGTON. Postul de radio „Glasul Americii” a anunțat azi noapte că trupele de specialitate americane au reus în serviciu marelui vas de linie japonez „Nagasaki”, care în zilele următoare va fi navigat în larg, la 800 km de țară și acolo în prezența corespondenților de presă a celor 5 mari state aliata, va fi scufundat cu o bombă atomică, lansată de pe un avion.

Această operație va servi ca experiență pentru funcționarea energiei atomice.

Ultimul termen pentru vizarea registrelor de calculație și eliberarea numerelor de ordine

Camera de Industrie și Comerț Arad aduce la cunoștința întreprinderilor industriale că Ministerul Industriei și Comerțului a acordat un ultim termen până la data de 30 Septembrie, pentru a cere Camerei repararea numerelor de ordine prevăzute în anexa D. din legea Nr. 349 din 3 Maiu 1945, pentru reglementarea regimului prețurilor și circulației mărfurilor.

Până la data susarătată întreprinderile industriale își vor viza registrele de calculație, însă numai acelea care până în prezent nu au avut asemenea registre.

În urma dispozițiilor primite dela Minister, Camera atrage atenția firmelor în cauză că după expirarea acestui ultim termen, cele găsite în neregulă vor suferi sancțiunile prevăzute de legea Nr. 351—1945 pentru reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic.

În urma dispozițiilor primite dela Minister, Camera atrage atenția firmelor în cauză că după expirarea acestui ultim termen, cele găsite în neregulă vor suferi sancțiunile prevăzute de legea Nr. 351—1945 pentru reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic.

Un uragan puternic a trecut deasupra coastelor de Est ale Americii

NEWYORK. Deasupra coastelor de Est a Statelor Unite, a trecut un ciclon de mai moment în analele Statelor Unite.

Uraganul a lăntuit în special deasupra peninsulei Florida, provocând mense distrugerii la Miami și alte ora-

șe ale peninsulei. Ciclonul a distrus toate hangarele celui mai mare aeroport din America, dela Richmond, aruncând în mare și nimicind complet 356 de avioane de transport și 21 de baloane. Pagubele cauzate de acest uragan se evaluează la 40—50 milioane dolari.

D. Largo Caballero a sosit la Paris

PARIS. Fostul prim ministru al republicii spaniole, dl. Largo Caballero a sosit la Paris. Cu această ocazie el a declarat reprezentanților presei că este

de perfect acord cu formarea noului guvern spaniol din exil, pe care îl socotește singurul guvern legal al Spaniei.

Epidemie de ciumă în Orientul Apropiat

LONDRA. Postul de radio Londra a anunțat că după informațiile primite din Orientul Apropiat acolo bătute mare epidemie de ciumă care se extinde tot mai mult în toate regiunile Mării Mediterane.

Principalele focare ale acestei epidemii sunt în special în regiunile Port

Said, Suez și Palestina. Au fost însă semnalate cazuri de ciumă la Malta și alte insule ale Mării Mediterane.

Informații primite din Africa arată că la Dakar deasemenea au fost multe cazuri mortale provenite din ciumă, însă epidemia a reușit să fie localizată.

S'a început judecarea călăilor din lagărul Belsen

LONDRA. — Eri înainte de masă la orele 10 a început la Lünebrug marele proces al comandantului lagărului de concentrare german din Belsen.

În fața Tribunalului Militar aliat din Lünebrug apare Josef Krammer, fostul comandant al lagărului dela Belsen, împreună cu 47 de subalterni de ai lui dintre cari 19 femei.

Principala acuzație contra acestor criminali de război este că ei au călcat legile internaționale referitoare la prizonierii de război și în urma tratamentului lor criminal, mii de prizonieri aliați cari se găseau în acest lagăr și-au pierdut viața. La procesul care a început ieri, sunt prezenți ziaristi din aproape toate statele cari trimit rapoarte amănunțite despre mersul procesului.

Tribunalul Special de judecată este compus din 12 ofițeri britanici și unul

polonez. În marea sală de judecată a fost instalat un aparat cinematografic în fața judecătorilor și ai reprezentanților presei vor fi rulate episoade groază din viața acestui lagăr precum și despre activitatea călăilor cari azi stau în fața Tribunalului. După cum comunică postul de radio Londra, cea mai grea sentință poate fi moartea prin spânzurătoare sau împușcare.

Întrun/ri antihitleriste la Frankfurt

LONDRA. Postul de radio Londra anunțat că în cursul zilei de ieri a avut loc în orașul Frankfurt am Main mari manifestații politice organizate Partidele Comunist și Social-Democrat. Manifestațiile au avut scop afirmarea luptei poporul contra ideii hitleriste.

În curând se începe judecarea criminalilor de război din Japonia

WASHINGTON. Cartierul generalului Mac Arthur anunțat că dintre principalii vinovați de război japonezi numai 17 persoane urmează să fie arestate. În curând se formează un Tribunal Special care va judeca pe criminalii de război japonezi.

Din Hongkong se anunță că, a s'a semnat în cursul zilei de ieri o tularea formală a tuturor forțelor poneze depun urmele în fața aliaților ma acestei capitulări ultimele trupe poneze edpun armele în fața aliaților.